

Päätös ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee soran murskaamista siirrettävällä murskaamolla Ruuhijoen sora-alueella Sallassa.

YTLTK 06.11.2023
129/11.01.00/2023

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee soran murskaamista siirrettävällä murskaamolla, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 vuorokautta. Kyseessä on vanha toiminta, jonka edellinen ympäristölupa on päättynyt 31.12.2018.

LUVAN HAKIJA

Hakija:	Veljekset Karjalainen Oy
Osoite:	Pyhäntie 2030, 98530 Pyhätunturi
Yhteyshenkilö:	Kari Karjalainen, 040 5593857, kari.karjalainen@vkarjalainen.inet.fi
Liike- ja yhteisötunnus:	0368869-9

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Veljekset Karjalainen Oy hakee ympäristölupaa maa-ainesten murskaukseen Sallan kunnan Märkäjärven kylässä kiinteistölle Soraharju II RN:o 732-409-4-71 Lupaa haetaan toistaiseksi voimassaolevana.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 2 mukaan ympäristölupa on oltava:

- Kiinteälle murskaamolle tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettavalle siirrettävälle murskaamolle, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää (kohta 7 e)

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 6 b kohdan mukaan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona Sallan kunnassa on 1.1.2023 alkaen toiminut Kemijärven ympäristöterveyslautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 2.2.2023 (129/11.01.00/2023).

TOIMINTA (HAKIJAN ILMOITUKSEN MUKAAN)

YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUS VELJEKSET KARJALAINEN OY

Murskauspaikka sijaitsee Sallan kunnan Märkäjärven kylässä Ruuhijoen sora-alueella tilalla Soraharju II 732-409-4-71 Ruuhenkankaantien varrella. Alue on Sallatunturin alueen osayleiskaavassa maa-ainesten ottoaluetta. Alueella on useilla toimijoilla maa-ainestenottoalueita, joilla on myös murskaustoimintaa.

Murskausalueelta itään päin noin 200 metrin päässä alkaa Hangasselän pohjavesialue, pohjavesialueen tunnus 12732102, jonka luokitus on 1 eli vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Pohjavesialueella on Sallatunturin vedenottamo. Vedenottamolle matkaa on murskauspaikalta noin 1900m.

Murskauspaikan pohjoispuolella noin 500 metrin ja alueen eteläpuolella noin 1000 metrin päässä kulkee koneellisesti hoidettava Hangasselän lenkki niminen hiihtolatu. Ruuhenkankaantietä myöten kulkee Marjavaaran pyöräreitti ja Hangasharjun maastopyöräreitti.

Alueen maaperä on soraharjua, sorakerros lähteen suoraan kalliopinnan päältä. Alueen eteläpuolella on kalliopinta paljastumia tai ohut humuskerros.

Toiminta, jolle lupaa haetaan

Kiviainesten murskaus ja hyödyntäminen maarakentamisessa sekä puhtaiden kaivuumaiden vastaanottaminen. Hyödyntäminen käsittää tulevien peruskorjaus ja uudisrakenteiden maa-aines tarpeiden kysynnä tyydyttämistä rakennus kohteilla. Puhtaita vastaanotettavia maa-aineksi käytetään edelleen valmistettaessa eri tarkoitukseen kiviaines tuotteita esimerkiksi erityyppiset savisorat ja kasvualusta tuotteet. Haettava ympäristölupa murskauspaikalle ja puhtaiden maa-ainesten vastaanotolle on Sallan kunnan Märkäjärven kylässä Soraharju II 732-409-4-71 nimisellä tilalla. Kiviainekset toimitetaan viereiseltä kiviainesten otto alueelta tilalta Soraharju Rn:o 732-409-4-58.

Muut päätökset

Maa-aines lupa Soraharju Rn:o 732-409-4-58 nimisellä tilalla Lupa maa-ainesten ottamisesta voimassa 20.6.2026.

Tiedot kiinteistöstä

Soraharju II 732-409-4-71 niminen tila. Tilan omista luvan hakija Veljekset Karjalainen Oy.

Uuden toiminnan aloittamisajankohta

Kevät 2023. Kiviainesten murskausta liikutettavalla murskausasemalla enintään 50 pv vuodessa. Lupaa haetaan toistaiseksi voimassaolevaksi.

Prosessit

Maansiirtokoneita 3 kpl ja murskausasema. Murskausaseman tuotanto eri murskelajikkeita noin 10.000 tn /viikko. Murskaus laitteisto/kalusto esimurska, jälkimurska ja seulat. Laitteisto on omin voimin teloilla kulkevia koneita ja niiden sijoitus alueelle on tulevien tarpeiden vuoksi vaihteleva. Laitteistoa käytetään haettavalla lupa alueella.

Kemikaalit ja polttoaineet

Polttoaineiden varastointi kaksikerrossäiliössä ja varastointi tarve ainoastaan tuotannon aikana. Voiteluaineiden varastoinille ei tarvetta, tarve hoidetaan huoltoautolla tarvittaessa..

Energian käyttö

Käytettävä energia nestemäistä polttoainetta. Käyttö tehokuus paras mahdollinen.

Arvio toimintaan liittyvistä ympäristöriskeistä

Ei ympäristö riskejä. Mahdollisia onnetomuustilanteita varten hätä ja pelastus laitoksen yhteystiedot työmaalla. Häiriötilanteita varten varattu imeytys mattoa, jätesäkkejä.

Liikenne

Ei tarvetta liikennejärjestelyille.

Päästöt

Ei päästöjä vesistöön eikä viemäreihin.

Päästöjen laatu ja määrä ilmaan

Normaali pakokaasupäästöt työkoneista. Pölyämistä ehkäistään koneiden koteloinilla ja käyttämällä säiden vaihteluita hyödyksi. Runsaasti pölyävien tuotteiden valmistus silloin kun on mahdollista käyttää hyödyksi tuleva sadanta vetenä tai lumena.

Päästöjen estäminen maaperään ja pohjaveteen

Ei päästöjä. Alueelle tehty aikaisemmin bentoniitti matolla eristetty tankkaus ja polttoaineiden varastointi alue, kyseinen matto korjataan rikoutuneilta kohdilta ja bentoniitti matto aluetta laajennetaan. Polttoaineiden varastointi ja koneiden tankkaus suoritetaan korjattavalla ja laajennettavalla tiivisrakenne alueella.

Melupäästöt ja tärinä

Normaali työkoneiden melupäästö. Toimenpiteet melupäästöjen vähentämiseksi: Koneiden kotelointi ja suojaus. Tehtyjen varastokasojen hyödyntäminen meluvalleina.

Syntyvät jätteet

Murskaustoiminassa ei synny pää tai sivutuoteena mitään jätettä, ainoastaan puhdasta kiviainesta. Toiminasta tulee normaalit pakokaasupäästöt. Koneiden huollossa tulevat voiteluaineet toimitetaan alueelta pois hyötykäyttöön.

Talousjätteet toimitetaan alueelta pois kierrätykseen tai kaatopaikalle.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemusta 10.3.2023 ja 31.10.2023.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla Kemijärven kaupungin virallisella ilmoitustaululla 12.5.2023-19.6.2023 välisen ajan. Kuulutus liitteineen on ollut nähtävillä Sallan kunnan teknisellä osastolla ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen nettisivuilla, lisäksi se on julkaistu Koti-Lappi lehdessä 24.5.2023.

Hakemuksesta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti asianosaisille, joiksi on katsottu toiminnan vaikutuspiirissä olevien kiinteistöjen omistajat 4 kpl.

Katselmukset

Alueella ei ole tehty katselmuksia.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Sallan kunnan terveydensuojeluviranomaisen, Sallan vesihuoltolaitoksen ja Lapin ELY-keskuksen lausunnot. Hakemuksesta jätettiin 2 lausuntoa.

Lapin ELY-keskuksen lausunto 15.6.2023

Veljekset Karjalainen Oy:n ympäristölupahakemus maa- ja kiviaineksen murskaamiseksi, Ruuhijoen sora-alue, Salla

Hakemus

Veljekset karjalainen Oy on hakenut ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista lupaa maa- ja kiviaineksen murskaamiselle ja puhtaiden kaivuumaiden vastaanottamiselle Sallan kunnan Ruuhijoen alueella sijaitsevalle tilalle Soraharju RN:o 4:71, kiinteistötunnus 732-409-4-71. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella, mutta sijoittuu arvokkaalle harjualueelle.

Ympäristönsuojelulain mukaista lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi. Hakemuksessa todetaan, että nyt haetulla lupa-alueella murskattava aines on peräisin hakijan omalta maa-ainestenottoalueelta tilalla Soraharju RN:o 4:58, kiinteistötunnus 723-409-4-58, joka sijaitsee noin 340 metrin etäisyydellä

murskausalueesta. Maa-ainesten ottoalueen lupa on voimassa 20.6.2026 saakka ja alue sijaitsee Hangasselän pohjavesialueella.

Alueelle on tarkoitus sijoittaa maansiirtokoneita (3 kpl) ja liikutettava murskausasema. Murskausaseman tuotanto eri murskelajikkeita noin 10.000 tn/viikko. Murskaus laitteisto/kalusto esimurska, jälkimurska ja seulat. Laitteisto on omin voimin teloilla kulkevia koneita ja niiden sijoitus alueelle on tulevien tarpeiden vuoksi vaihteleva. Laitteistoa käytetään haettavalla lupa alueella.

Hakemuksen mukaan polttoaineita varastoidaan kaksikerrossäiliössä ja varastointitarvetta on ainoastaan tuotannon aikana. Voiteluaineiden varastoinnille ei ole tarvetta. Alueelle on hakemuksen mukaan tehty aiemman toiminnan yhteydessä bentoniittimatolla eristetty tankkaus- ja polttoaineiden varastointialue, jota korjataan ja laajennetaan tässä yhteydessä. Polttoaineiden varastointi ja koneiden tankkaus suoritetaan korjattavalla ja laajennettavalla tiivisrakenne alueella.

Toiminnan tarkkailuksi esitetään aistinvaraista tarkkailua.

Kaavatilanne

Hakemuksessa esitetään, että alue varattu Sallatunturin osayleiskaavassa maa-ainesten ottoalueeksi.

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunniteltu murskausalue sijaitsee 12.1.2017 voimaan tulleen Sallatunturin alueen osayleiskaavassa osoitetulla maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Murskattavaksi toimitettava maa-aines tulee maa-ainesten ottoalueelta (EO). Yleismääräyksen mukaan osayleiskaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua maisematyölupaa (toimenpiderajoitus).

ELY-keskuksen näkemys on, että suunniteltu hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä osayleiskaavassa osoitettuun tarkoitukseen.

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemusalueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) liitteen 3 (a) (521/2021) koko maassa rauhoitettujen lajien esiintymiä, liitteen 3 (c) Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa rauhoitettuja putkilokasveja, liitteen 4 uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja, luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II a ja IV a eläinlajien tai II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja eikä suurten petolintujen reviirejä (7.6.2023 Lajitietokeskus viranomaisportaali).

Hakemuksen mukainen ottoalue ei sijoitu luonnonsuojeluohjelmien alueelle, luonnonsuojelualueille eikä Natura 2000 -verkoston alueille tai niiden läheisyyteen.

Alueelle ei myöskään sijoitu tiedossa olevia metsälain (1093/1996) 10 §:n (1085/2013) mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Alue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan alueen luontoarvot eivät siten rajoita murskauksen järjestämistä suunnitellulla alueella.

Pohjavesialue ja arvokas harjualue

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunniteltu murskaustoiminta sijoittuu noin 200 metrin etäisyydelle Hangasselän (12732102) vedenhankintaa varten tärkeästä pohjavesialueesta (I luokka). Pohjavesialueella sijaitsee n. 1,9 kilometrin etäisyydellä suunnitellusta murskausalueesta Sallan Aluelämpö Oy:n Kirkonkylän vesilaitoksen käytössä oleva Sallatunturin pohjavedenottamo. Lisäksi pohjavesialueella on n. 850 m etäisyydellä suunnitelma-alueesta tutkittu vedenottamopaikka, UP840, jossa pohjavedenpinta on vuonna 2009 ollut n. tasolla +254,50 m ja maanpinta tasolla +255,50 m.

Hangasselkä on luode-kaakkosuuntainen harju. Harjun luoteispäässä aines on karkeaa ja kivistä pintaosistaan, kaakkoispäässä pintaosan materiaali muuttuu hienoksi hiekaksi. Hangasjärven pinnan ja harjun vastakkaisella puolella olevan suon pinnan välillä on korkeuseroa 20 m. Järvestä imeytyy harjuun vettä ja pohjavettä purkautuu isoina lähteinä suon puolelle. Järven lounaispuolella oleva maasto viettää järveen päin, joten pohjavettä virtaa tältä suunnalta huomattavasti laajemmalla alueella järveen, kuin mitä reuna-alueen rajaus osoittaa. Pääasiassa pohjaveden virtaussuunta on kuitenkin harjun pituussuunnassa.

Suunniteltu murskaustoiminta sijoittuu Hangasharjun arvokkaalle harjualueelle. Harjualueen rajaus on tarkistettu Lapin Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamishankkeen (Poski) 2. vaiheen yhteydessä (2020). Inventoinnin mukaan alueella on maisemakuvallisia arvoja sekä geologisia ja biologisia luonnonesiintymiä. Muodostuma liittyy tunturi- ja vaaramaisemiin ja Hangasjärven vesimaisema reunustaa harjuselänteen lounaispuolta. Harjualue erottuu selvästi ympäristöstään. Alueella on merkittäviä erityisiä luonnonesiintymiä ja luonnonmaiseman kauneusarvoja. Alue on geologisesti ja maisemallisesti merkittävä.

Sovellettava lainsäädäntö

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus).

Ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17 §) kieltää pohjaveden pilaamisen ja laadun vaarantamisen. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä.

Ympäristönsuojelulain 27 §:ssä säädetään yleisestä luvanvaraisuudesta. Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7c ja 7e mukaan muun muassa kivenlouhimolle, kiinteälle tai siirrettävälle murskaimelle tulee hakea ympäristölupaa, mikäli toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 vuorokautta.

Kiven louhinnan ja murskauksen suojaetäisyyksistä häiriintyviin kohteisiin sekä mm. toiminnan aiheuttamista melu- ja pölypäästöistä säännellään valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. Muraus-asetus, 800/2010).

Edellytykset murskaustoiminnalle

Lapin ELY-keskus katsoo, että koska kyseessä on hakemuksen perusteella kiinteästi olemassa olevaan maa-aineslupaan liittyvä toiminta, tulee ympäristöluvan olla ajallisesti yhtenevä maa-ainesluvan kanssa, eikä lupaa näin ollen tule myöntää toistaiseksi voimassa olevaksi (YSL 87 §, MAL 10 §).

Suunniteltu murskaustoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle, mutta alueelta saatavilla olevien tietojen perusteella on todennäköistä, että pohjavesi virtaa hakemusalueelta kohti pohjavesialuetta ja pohjavesialueella olevaa tutkittua vedenottamon paikkaa. Hakemuksessa todetaan, että alueen maaperä on soraharjua ja, että sorakerros lähtee suoraan kalliopinnan päältä.

ELY-keskus katsoo, että pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta (esim. murskaus, tankkaus, polttoaineiden säilytys) tulisi aina ensisijaisesti sijoittaa alueelle, jossa maaperä on tiivis.

Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulee murskaustoimintaa suunniteltaessa kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojaustoimenpiteisiin, sillä alue sijaitsee aivan pohjavesialueen rajan tuntumassa ja hakemuksen perusteella alueen maaperä on hyvin vettä johtavaa.

Seuraavassa on esitetty yleisiä periaatteita murskaustoiminnalle.

Murskaus

ELY-keskus korostaa huolellista toimintakulttuuria. Öljyjen tai muiden vaarallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen tulee estää. Suojusratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettynä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnan päättyessä

suoja-alue tulee jälkihoitaa siten, että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskeen varastoalueet lieventävät melun leviämistä ympäristöön.

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pinta- tai pohjavesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta ja tarkkailusta.

Tarkkailu

Lapin ELY-keskus katsoo, että alueelle suunniteltu murskaustoiminta edellyttää toiminnan pohjavesivaikutusten tarkkailua vähintään niinä vuosina, kun alueella on murskaustoimintaa (YSL 52 § ja 66 §).

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus toteaa, että mikäli alueelle myönnetään ympäristönsuojelulain mukainen lupa murskaustoiminnalle, luvan voimassaoloajan tulee olla yhteneväinen toimintaan liittyvän, voimassa olevan maa-ainesluvan kanssa.

ELY-keskus edellyttää, että pohjaveteen ja maaperään kohdistuvien vaikutusten välttämiseksi alueelle rakennetaan vähintään hakemuksessa esitetyn kaltainen suoja-alue.

ELY-keskus myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle. Lupapäätökseen tulee merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija on 16.8.2023 toimittanut vastineen Lapin ELY-keskuksen lausuntoon.

Vastine ELY:n antamaan lausuntoon LAPELY/2430/2023.

Ympäristölupaa on haettu maa- ja kiviainesten murskaamiselle ja puhtaiden kaivuumaiden vastaanottamiselle. Haetulle alueelle vastaanotettaisiin

omistamaltamme tilalta Soraharju RN:o 4:58, kiinteistötunnus 723-409-4-58 siirrettävää kiviainesta sekä muualta toimitettavia puhtaita kaivuumaita. Siirrettävistä maa-aineksista ja muualta vastaanotettavien maa-ainesten hyödyntäminen ja varastointi on tarpeellista senkin jälkeen, kun viereisen tilan Soraharju RN:o 4:58, kiinteistötunnus 723-409-4-58 maa-aines lupa loppuu 20.6.2026.

Tilalla Soraharju II 732-409-4-71 oleva soravaranto myös hyödyntää myöhemmin. Ed. mainitulle tilalle tullaan hakemaan tarvittavat luvat myöhemmin. Haettu lupa liittyy viereiseltä tilalta siirrettäviin ja varastoitaviin maa-aineksiin sekä puhtaiden kaivuumaiden vastaanottamiseen ja varastointiin sekä haetulle tilalle myöhemmin haettavaan maa-aineslupa.

Ympäristöön mahdollisesti päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet kerätään heti talteen tiiviiseen astiaan ja toimitetaan SavaTerra Oy:n Kemian polttolaitokselle. Ed. mainittuja saastuneita maita ei varastoida alueelle tehtävään ja korjattavaan tiivisrakenteen alueelle. Pohjavesi tarkkailua tehdään murskauksen aikana viereisille tiloille tehdyistä pohjaveden tarkkailuputkista.

Lapin ELY-Keskuksen toinen lausunto, liittyen Veljekset Karjalainen Oy:n vastineeseen 29.9.2023

Veljekset Karjalainen Oy on hakenut ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista, toistaiseksi voimassa olevaa lupaa maa- ja kiviaineksen murskaamiselle ja puhtaiden kaivuumaiden vastaanottamiselle Sallan kunnan Ruuhijoen alueella sijaitsevalle tilalle Soraharju II RN:o 4:71, kiinteistötunnus 732-409-4-71.

Hakemuksessa todettiin, että nyt haetulla lupa-alueella murskattava aines on peräisin hakijan omalta maa-ainestentoalueelta tilalla Soraharju RN:o 4:58, kiinteistötunnus 723-409-4-58, joka sijaitsee noin 340 metrin etäisyydellä murskausalueesta. Maaainesten ottoalueen lupa on voimassa 20.6.2026 saakka ja alue sijaitsee Hangasselän pohjavesialueella. Murskaustoiminnan tarkkailuksi on esitetty aistinvaraista tarkkailua.

Lapin ELY-keskus on lausunut edellä kuvatusta lupahakemuksesta 15.6.2023 (LAPELY/2430/2023). Toiminnanharjoittaja on antanut vastineensa lausuntoon 16.8.2023. Vastineessa todetaan mm., että haetulle alueelle vastaanotettavat ainekset ovat sekä tilalta Soraharju RN:o 4:58 saatavia aineksia että muualta toimitettavia puhtaita kaivuumaita.

Toiminnanharjoittaja perustelee toistaiseksi voimassa olevaksi haettua ympäristölupaa sillä, että viereiseltä tilalta siirrettävien ja muualta vastaanotettavien maa-ainesten hyödyntäminen ja varastointi on tarpeellista senkin jälkeen, kun viereisen tilan Soraharju RN:o 4:58 maa-aineslupa päättyy. Lisäksi toiminnanharjoittajan mukaan tilalla Soraharju II 732-409-4-71 oleva soravaranto on tarkoitus myös hyödyntää myöhemmin ja, että edellä mainitulle tilalle tullaan hakemaan tarvittavat luvat (maa-aineslupa) myöhemmin.

Toiminnanharjoittaja esittää, että ympäristöön mahdollisesti päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet kerätään heti talteen tiiviiseen astiaan ja toimitetaan SavaTerra Oy:n Kemin polttolaitokselle, eikä edellä mainittuja saastuneita maita varastoida alueelle tehtävään ja korjattavaan tiivisrakennealueeseen. Lisäksi esitetään, että pohjavesitarkkailua tehdään murskauksen aikana viereisille tiloille tehdyistä pohjaveden tarkkailuputkista.

Sovellettava lainsäädäntö

Maa-aineslain (555/2981) 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi (10) vuodeksi. Lisäksi 4 a §:ssä tarkoitettun maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen yhteisluvan voimassaoloon sovelletaan, mitä 10 §:ssä pykälässä säädetään luvan voimassaolosta.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläölovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain *pohjaveden pilaamiskielto* (YSL 17 §) kieltää pohjaveden pilaamisen ja laadun vaarantamisen. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä.

Ympäristönsuojelulain 20 §:n 1 momentin kohdan 1 mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen (*varovaisuus- ja huolellisuusperiaate*).

Ympäristönsuojelulain 27 §:ssä säädetään yleisestä luvanvaraisuudesta. Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7c ja 7e mukaan muun muassa kivenlouhimolle, kiinteälle tai siirrettävälle murskaimelle tulee hakea ympäristölupaa, mikäli toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 vuorokautta.

Ympäristönsuojelulain 87 §:n mukaan ympäristölupa voidaan määrätä olemaan voimassa määräajan toiminnanharjoittajan hakemuksesta tai jos siihen on toiminnan erityisiin ominaisuuksiin, siinä käytetyn tekniikan tai käytettyjen menetelmien uututeen tai toiminnan haitallisten vaikutusten arvioinnin vaikeuteen liittyvä painava syy. Määräaikainen ympäristölupa raukeaa määräajan päättyessä, jollei lupapäätöksessä ole toisin määrätty.

Edellytykset murskaustoiminnalle

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunniteltu murskaustoiminta sijoittuu noin 200 metrin etäisyydelle Hangasselän (12732102) vedenhankintaa varten tärkeästä pohjavesialueesta (I luokka). Pohjavesialueella sijaitsee n. 1,9 kilometrin etäisyydellä suunnitellusta murskausalueesta Sallan Aluelämpö Oy:n Kirkonkylän vesilaitoksen käytössä oleva Sallatunturin pohjavedenottamo. Lisäksi pohjavesialueella on n. 850 m etäisyydellä suunnitelma-alueesta tutkittu vedenottamopaikka, UP840, jossa pohjavedenpinta on vuonna 2009 ollut n. tasolla +254,50 m ja maanpinta tasolla +255,50 m.

Hangasselkä on luode-kaakkosuuntainen harju. Harjun luoteispäässä aines on karkeaa ja kivistä pintaosistaan, kaakkoispäässä pintaosan materiaali muuttuu hienoksi hiekaksi. Hangasjärven pinnan ja harjun vastakkaisella puolella olevan suon pinnan välillä on korkeuseroa 20 m. Järvestä imeytyy harjuun vettä ja pohjavettä purkautuu isoina lähteinä suon puolelle. Järven lounaispuolella oleva maasto viettää järveen päin, joten pohjavettä virtaa tältä suunnalta huomattavasti laajemmalla alueella järveen, kuin mitä reuna-alueen rajaus osoittaa. Pääasiassa pohjaveden virtaussuunta on kuitenkin harjun pituussuunnassa.

Lapin ELY-keskus katsoo edelleen, että kyseessä on hakemuksen perusteella olemassa olevaan maa-aineslupaan liittyvä toiminta, ja ympäristöluvan tulee olla ajallisesti yhtenevä maa-aineslupan kanssa, eikä lupaa näin ollen tule myöntää toistaiseksi voimassa olevaksi (YSL 87 §, MAL 10 §). Tätä tukee myös toiminnanharjoittajan aikomus hakea alueelle (tila Soraharju II RN:o 4:71, kiinteistötunnus 732-409-4-71) tulevaisuudessa lisäksi maa-aineslain mukaista lupaa tilan maa-ainesten hyödyntämiseksi.

Lisäksi ELY-keskus katsoo, että koska suunniteltu murskaustoiminta sijoittuu luokitellun pohjavesialueen välittömään läheisyyteen, ja alueelta saatavilla olevien tietojen perusteella on todennäköistä, että pohjavesi virtaa hakemusalueelta kohti pohjavesialuetta ja pohjavesialueella olevaa tutkittua vedenottamon paikkaa, eikä muualta tuotavien maa-ainesten laatua tai alkuperäistä sijaintipaikkaa ole tarkemmin avattu hakemuksessa tai lausunnosta annetussa vastineessa, tulee toiminnassa noudattaa varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta (YSL 20 §).

ELY-keskus myös katsoo edelleen, että alueelle suunniteltu murskaustoiminta edellyttää toiminnan pohjavesivaikutusten tarkkailua alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta vähintään niinä vuosina, kun alueella on murskaustoimintaa [YSL 52 § (*lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi*) ja 66 § (*maaperän ja pohjaveden suojelua koskevat määräykset*)]. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että mikäli alueelle tuodaan maa-aineksia muualta, tulee maa-ainesten olla tarvittaessa todennettavasti puhtaita (YSL 6 §).

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus katsoo, että mikäli alueelle myönnetään ympäristönsuojelulain mukainen lupa murskaustoiminnalle, luvan voimassaoloajan tulee olla yhteneväinen toimintaan liittyvän, voimassa olevan maa-aineslupan kanssa.

ELY-keskus myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle. Lupapäätökseen tulee merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä.

Veljekset Karjalainen Oy:n täydennys 31.10.2023

Haetaan vain ympäristölupa niin että vain viereiseltä luvalliselta maa-aines alueelta tuotuja maa-aineksia voidaan murskata alueella.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Ratkaisu

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta myöntää Veljekset Karjalainen Oy:lle ympäristöluvan maa-ainesten murskaustoimintaan Sallan kunnassa Ruuhijoen sora-alueella kiinteistöllä Soraharju II (732-409-4-71) 22.2.2023 jätetyn ja myöhemmin täydennetyn hakemuksen pohjalta seuraavien lupaehtojen ja määräysten mukaisesti.

Vastaus lausuntoihin

Lapin ELY-keskuksen lausunnoissa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä nro 1, 5–11, 19, 20, 27–29.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Toiminta

1. Lupa maa-ainesten murskaamiselle myönnetään määräajaksi siten, että se päättyy 20.6.2026 samalla, kun alueella voimassa oleva maa-ainelupa tulee päätökseen. Toiminnassa tulee vähimmäisvaatimuksena noudattaa valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VnA 800/2010), ellei tässä päätöksessä säädetä asetusta tiukemmista ympäristönsuojelutoimenpiteistä.
2. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia tai jätteitä. Alueella voidaan käsitellä, murskata ja varastoida ainoastaan kiinteistöltä Soraharju Rn:o 732-409-4-58 tuotettuja maa-aineksia.
3. Maa-ainesalueen läpi kulkevan tien keskilinjaan tulee jättää 12 metrin suoja-alue. Tämä koskee murskauskalustoa kaikkine tarvikkeineen ja rakenteineen, sekä lisäksi varastokasoja.

Päästöt ilmaan

4. Toiminnassa muodostuvan pölyn määrää on tarkkailtava aistinvaraisesti. Pöylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Toiminta-alueelle johtava tie ja toiminta-alue, jolla työkoneet liikkuvat, on hoidettava niin, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Pölyn sidonta tulee tapahtua pääsääntöisesti kastelemalla. Alueella ei saa käyttää pölynsidontasuolaa tai muita kemikaaleja.

Melu ja värinä

5. Toiminnan aiheuttamaa melua tulee seurata aistinvaraisesti ja tarpeeton melu on estettävä. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädetyt ulkomelun ohjearvoja. Melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle ja varastokasat on pyrittävä sijoittamaan siten että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy.

Valvontaviranomainen voi tarpeen vaatiessa määrätä toiminnanharjoittajan mittauksin todentamaan, että melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädetyt ulkomelun ohjearvot eivät ylity.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi, koneiden huolto

6. Polttonesteiden, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle vaarallisten tai haitallisten aineiden käsittely, varastointi ja käyttö alueella on järjestettävä siten, että aineiden pääsy maaperään on estetty. Alueella saa varastoida öljytuotteita ainoastaan siellä käytettäviä koneita varten. Alueella työskenneltäessä on öljytuotteiden käsittelyssä noudatettava erityistä varovaisuutta.
7. Polttoaine- ja muiden kemikaalisäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai ne on sijoitettava tiiviisiin suoja-altaisiin. Suoja-altaiden tilavuus tulee olla vähintään yhtä suuri kuin säiliöiden tilavuus. Sadevesien pääsy suoja-altaisiin tulee olla estetty. Mikäli suoja-altaaseen kuitenkin pääsee vettä, tulee se käsitellä sinne kertyvän veden laadun edellyttämällä tavalla. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla

sulkuventtiileillä. Mikäli toiminnassa on yli viiden työpäivän taukoja, polttoainesäiliöt tulee viedä alueelta pois.

8. Tukitoiminta-alue on suojattava allasmaisella rakenteella, jossa eristävänä rakenteena toimii HDPE-kalvo tai bentoniittimatto. Suojaus ja alueelle kertyvien vesien hallinta tulee suunnitella koko siirrettävän murskausaseman kohdalle sekä lisäksi alueille, joilla käsitellään ja säilytetään öljytuotteita (mm. hydraulikkaöljyt, seulat) tai säilytetään tai tankataan työkoneita. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Tässä yhteydessä erityistä huomiota tulee kiinnittää suojausrakenteen reunavallien riittävään korkeuteen ja toimivuuteen. Tukitoiminta-alue tulee olla katettu tai toiminta-aikojen ulkopuolella peitetty, jotta polttoainevuodot eivät pääse huuhtoutumaan ympäristöön. Mikäli huuhtoutumat estetään peittämällä alue pressulla, tulee käytäntö suorittaa erityistä huolellisuutta noudattaen. Suojauksellinen tukitoiminta-alue tulee merkitä selvästi.
9. Suoja-altaaseen kertyvät vedet tulee ohjata salaojituksen avulla umpisäiliöön. Umpisäiliö tulee varustaa täyttymisen hälyttimellä, ja toiminnanharjoittajan tulee varmistaa, että hälyttimet ja muut varotoimet ovat ajantasaisia ja toimivia. Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjaa umpisäiliön tyhjentämisestä ja jätevesien asianmukaisesta toimittamisesta käsiteltäväksi. Umpisäiliön tulee olla materiaaliltaan sellainen, että se kestää öljypitoisia vesiä. Suojakalvon ja salaojituksen liitoskohdan tulee olla ehdottoman tiivis. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, ettei umpisäiliön päälle sijoitu ajoneuvoliikennettä. Suoja-alueelle kertyviä mahdollisesti öljypitoisia vesiä ei voida imeyttää maaperään käsittelemättöminä. Vedet tulee toimittaa paikkaan, jolla on niiden vastaanotto-oikeus.
10. Suojaukseen liittyvät rakenteet on esitettävä valvovalle viranomaiselle ennen käyttöönottoa, ja valvojan viranomaisen on hyväksyttävä niiden käyttöönotto.
11. Alueella saa tehdä työkoneille vain murskaustoiminnan kannalta välttämättömiä huoltotoimenpiteitä. Huoltopaikan maaperä tulee suojata kuten tämän päätöksen edellisissä määräyksissä on määrätty murskauspaikasta.

Jätteet

12. Jätteiden muodostumista on pyrittävä välttämään. Hyödynnettävissä olevat jätteet on lajiteltava ja toimitettava hyötykäyttöön. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Alue ja mahdolliset toiminta-alueelta lähialueille päätyneet jätteet tulee siivota kaikista jätteistä aina toimintajakson päättyessä.

13. Vaaralliset jätteet on pidettävä erillään ja sijoitettava omiin säiliöihinsä tai keräysvälineisiin. Vaaralliset jätteet on säilytettävä niin, että ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle.
14. Vaaralliset jätteet kuten öljyjäte, öljynsuodattimet, trasselit, akut ja paristot on toimitettava hyväksytyyn vaarallisten jätteiden vastaanotto- tai käsittelypaikkaan. Vaaralliset jätteet voidaan toimittaa maa-ainesalueelta yrityksen varikolle odottamaan eteenpäin toimitusta. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava asianmukainen siirtoasiakirja.

Sulamis- ja valumavesien ja jätevesien käsittely

15. Toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu pintavesien, pohjavesien tai kaivojen pilaantumista.
16. Mahdolliset sosiaalityöistä tulevat jätevedet tulee kerätä umpisäiliöön ja kuljettaa luvalliseen vastaanottopaikkaan.

Tarkkailu ja raportointi

17. Toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä ja niihin liittyvää toiminnan tarkkailua varten on määrättävä näistä tehtävistä vastuussa oleva **ympäristövastaava**, jonka nimi ja yhteystiedot on toimitettava Sallan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli ympäristövastaavan yhteystiedot muuttuvat, on muutos saatettava tiedoksi edellä mainitulle viranomaiselle.
18. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että kaikki tämän luvan mukaiseen toimintaan osallistuvat henkilöt, kuten aliurakoitsijat, murskauksen suorittajat sekä ajoneuvojen ja työkoneiden kuljettajat ovat tietoisia annetuista lupaehtoista ja noudattavat annettuja määräyksiä.
19. Alueelle tulee asentaa pohjavesiputki. Asentaminen tulee tehdä kairaamalla. Pohjavesiputkesta tulee tarkkailla pohjaveden laatua vähintään niinä vuosina, kun alueella on murskaustoimintaa. Pohjavesinäytteenottoon sertifioidun tai pohjavesinäytteenottoon hyvin perehtyneen näytteenottajan tulee ottaa pohjavesinäytteet kesäkuussa. Tehtävät veden laadun määritykset ovat vähintään: lämpötila, haju, maku, happi (mg/l ja kyll. %), pH, sähkönjohtavuus, permanganaattiluku/TOC, nitraatti, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, sulfaatti, sameus, kloridi, öljyhiilivedyt (C4-C45, määritysraja 50 µg/l). Määritysmenetelmien tulee olla akkreditoituja tai menetelmien luotettavuus tulee osoittaa muulla tavalla. Näytteenoton yhteydessä tulee havainnoida pohjavedenpinnan taso.
20. Pohjaveden laadun ja pintojen tarkkailutulokset tulee toimittaa valvojalle ja Lapin ELY-keskukselle sähköisesti. Määritystulosten lisäksi tulee

tarkkailuraportista ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrittäjä, määrityksen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

21. Luvan saajan on toimitettava **vuosittain maaliskuun loppuun mennessä** Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle edellistä toimintavuotta koskeva raportti. Raportista tulee käydä ilmi murskauslaitoksen toiminta-ajat ja tuotantotiedot, käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot sekä tiedot toiminnasta muodostuneista jätteistä ja vaarallisista jätteistä, niiden laadusta, määrästä varastoinnista ja edelleen toimittamisesta. Raportissa on lisäksi esitettävä tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriö- tai onnettomuustilanteista ja niihin liittyvistä toimenpiteistä.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

22. Öljyvahinkojen sekä myös muista kemikaaleista aiheutuvien vahinkojen torjuntaan on varauduttava. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Alueella on oltava käyttövalmiina riittävä määrä imeytysturvetta tai muuta sopivaa imeytysmateriaalia. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa.
23. Poikkeuksellisia päästöjä aiheuttavissa häiriötilanteissa sekä muissa vahinkotilanteissa ja onnettomuuksissa, joissa haitallisia aineita pääsee ympäristöön, on viipymättä ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi, tilanteen palauttamiseksi ennalleen sekä järjestettävä tarkkailu ja tehtävä tarvittavat toimet vahingon toistumisen estämiseksi.
24. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttoaineet ja muut aineet on sidottava imeytysmateriaalilla ja kerättävä välittömästi talteen. Toimijalla tulee olla etukäteen tiedossa säilytyspaikka öljyiselle tai muutoin pilaantuneelle maa-ainekselle.
25. Mahdollisesta öljyvahingosta tai muusta vahingosta on viipymättä ilmoitettava öljyntorjuntaviranomaiselle (pelastuslaitos) ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
26. Alueen maa-ainesten pilaantuneisuus (esim. polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan alue) tulee selvittää aina tarpeen mukaan, esimerkiksi toiminnan päättyessä. Aistinvarainen arviointi tulee suorittaa jokaisen tankkauksen, huoltotoimenpiteen ja murskausjakson jälkeen. Pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Toiminnan lopettamista ja alueen jälkihoitoa koskevat määräykset

27. Toiminnan päätyttyä suojarakenteet tulee purkaa ja alue tulee palauttaa metsämaaksi.

28. Lupa-ajan päätyttyä murskausalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää. Murskausalue tulee jälkihoitaa välittömästi toiminnan päätyttyä pohjaveden laadun turvaamiseksi.

29. Toiminnan loputtua maa-aineksen pilaantuneisuus murskaamolaitteiden, polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan suoja-altaissa tulee selvittää. Pilaantuneet maa-ainekset tulee toimittaa sellaiseen käsittely- tai vastaanottoonpaikkaan, jolla on lupa ottaa pilaantuneita maa-aineksia vastaan.

Muut määräykset

30. Luvan haltijan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

31. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo ympäristöluvallista toimintaa säännöllisillä tarkastuksilla. Tarkastustiheys perustuu toiminnasta tehtävään riskinarvioon. Tarkastukset ovat maksullisia. Ympäristöluvan muuttamisen tarpeen arvio tehdään aina säännölliseen valvontaan kuuluvan tarkastuksen yhteydessä.

RATKAISUN JA LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Päätöksen perustelut

Kun toiminta on järjestetty hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti, täyttää se ympäristönsuojelulain, ja jätelain, sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ja luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Ympäristölupaa edellyttävästä toiminnasta ei asetetut lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen voida katsoa aiheutuvan terveyshaittaa (TsL 1.2 §), merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän (YSL 16 §), pohjaveden (YSL 17§) tai muun vesistön pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta ei ole kaavan vastaista.

Yleiset perustelut

Murskaus alue on osa Sallatunturin alueen osayleiskaavaa, se on merkitty kaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Toiminnan ei katsota vaikuttavan oleellisesti alueen

käyttämiseen osayleiskaavassa osoitettuun tarkoitukseen. Toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä ei ole erityisiä häiriintyviä kohteita.

Päätöksessä on annettu määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toimittaessa tämän ympäristöluvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Lupahakemuksen johdosta annetut lausunnot on huomioitu päätöksessä annetuissa määräyksissä.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Toiminta

Lupamääräys 1: Lupa myönnetään määräajaksi siten, että sen päättyy maa-ainesluvan (19.6.2017, Dnro 2017-573) kanssa yhtä aikaa 20.6.2026. Määräys perustuu ympäristönsuojelulain (527/2014) 87 §:n.

Lupamääräys 2: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja valvonnan helpottamiseksi. Työmailla syntyvien kaivuumaisten varastointi ja käsittely edellyttäisi lupaa maa-ainesasemalle. Tällainen toiminta rinnastetaan ympäristönsuojelulain 27.1 §:n mukaan jätteen ammattimaiseksi tai laitospäätteiseksi jätteenkäsittelyksi, koska useimmiten vastaanotettavat kaivuumaat eivät yksiselitteisesti ole luokiteltavissa ei-jätteenä seuraavista syistä:

- Kaikkien vastaanotettavien maa-ainesten hyödyntäminen ei ole varmaa tai suunniteltua tai maa-ainesten varastointi on pitkäaikaista.
- Vastaanotettavien maa-ainesten laatu vaihtelee tai laadusta ei ole varmuutta vastaanotettaessa.
- Vastaanotettavien maa-ainesten hyödyntäminen edellyttää muuntamistoimeksi katsottavaa esikäsittelyä (ympäristöministeriön muistio 7/2015).

Lupamääräys 3: Määräys on annettu alueen läpi kulkevan tien turvallisen käytön vuoksi. Määräys perustuu yksityistielain (560/2018) 5 §:n mukaiseen suoja-alueeseen.

Päästöt ilmaan

Lupamääräys 4: Määräys on annettu ilmaan joutuvien päästöjen ehkäisemiseksi ja se perustuu kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 4 §:ään. Ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi on huolehdittava siitä, että murskauksesta ja työmaaliikenteestä aiheutuvat pölypäästöt pidetään mahdollisimman pieninä.

Määräyksillä toiminnan tarkkailusta ja kohtuuttoman pölyn leviämisen estämisestä ehkäistään terveys- ja ympäristöhaittoja.

Melu ja värinä

Lupamääräys 5: Määräys on annettu toiminnan meluvaikutusten ehkäisemiseksi ja se perustuu kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 6 ja 7 §:iin. Murskaimen ja varastokasojen sijoittelulla ja koneiden ja laitteiden kunnossapidolla on merkittävä vaikutus melutasoon lähimmissä melulle alttiissa kohteissa.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi, koneiden huolto

Lupamääräykset 6–11: Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä alueella varastoitavista ja käsiteltävistä öljyistä ja kemikaaleista, varastointiin käytettävien alueiden rakenteista sekä työkoneiden huollosta. Määräyksen perustuvat ympäristönsuojelulakiin ja kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 9 §:ään. Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Ympäristönsuojelulain 19 §:n mukaan kemikaalia ei luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa saa käyttää siten, että siitä aiheutuu merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Jätteet

Lupamääräykset 12–14: Jätelain mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava etusijajärjestystä (JL 8 §). Jätteitä ei saa käsitellä hallitsemattomasti (JL 13 §). Määräyksillä varmistetaan, että jätteet eivät aiheuta maaperän tai vesien pilaantumista tai ympäristö- ja terveyshaittaa. Määräyksillä varmistetaan, että vaarallisten jätteiden merkinnät ovat asianmukaisia ja että vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelypaikkaan (JL 15 §, JL 16 §, JL 17 §)

Sulamis- ja valumavesien ja jätevesien käsittely

Lupamääräykset 15 ja 16: Määräykset on annettu sulamis- ja valumavesien ja jätevesien asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Ottaen huomioon, että alue sijaitsee lähellä tärkeää pohjavesialuetta, on ollut tarpeen määrätä mahdollisten sosiaalitulojen jätevesien johtamisesta umpisäiliöön.

Tarkkailu ja raportointi

Lupamääräykset 17–21: Ympäristöluvassa on ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan annettava tarpeelliset tarkkailumääräykset. Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi.

Tarkkailumääräykset perustuvat osin toimijan tekemiin ehdotuksiin tarkkailun toteuttamiseksi.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

Lupamääräykset 22–26: Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävällä tavalla varautunut häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on määrätty viranomaisen tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisesti annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Vahingon sattuessa tulee paikalla ryhtyä viipymättä toimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisvelvollisuus, pilaantuneisuuden selvittämismääräykset ja ilmoittamisvelvollisuus mahdollisesta pilaantumisesta perustuvat ympäristönsuojelulain (527/2014) 133–135 §:iin.

Toiminnan lopettamista ja alueen jälkihoitoa koskevat määräykset

Lupamääräykset 27–29: Toiminnan lopettamista koskevat määräykset on annettu sen varmistamiseksi, että toiminnan loputtua toiminta-alue saatetaan asianmukaiseen kuntoon.

Ympäristönsuojelulain 170 §:n mukaan luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta ja toimintaa koskevista muista muutoksista ja tapahtumista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen tai luvan noudattamiseen.

Muut määräykset

Lupamääräykset 30 ja 31:

30: Määräys on annettu sen varmistamiseksi, että toiminnassa noudatetaan määräyksiä, joilla parhaiten estetään ympäristön pilaantuminen ja muut haitat.

31: Määräys on informatiivinen.

LUVAN VOIMASSAOLO

Luvan voimassaolo

Tämä päätös annetaan julkisanon jälkeen 7.11.2023 ja se on voimassa yhtä pitkään, kuin maa-aineslupa (19.6.2017, Dnro 2017-573), eli **20.6.2026 asti**. Mikäli toiminnassa tapahtuu päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä tai muu olennainen muutos, on toiminnalle haettava uusi ympäristölupa.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Terveystoimintalaki (763/1994)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (2017/79)

Ympäristöministeriön muistio, kaivetut maa-ainekset, jäteluonne ja käsittely 7/2015

Ympäristöministeriön julkaisuja, maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestäväseen käyttöön 2023:30

Yksityistielaki (560/2018)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maksu 1800 € (ei arvonlisäveroa)

Ympäristölupahakemuksen käsittelystä peritään hakemuksen vireilletulo- ja kuulutusajankohtana voimassa olevan taksan mukainen maksu.

Maksu perustuu Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunnan YTLTK 10.02.2023 § 18 52/02.05.00.00/2023 hyväksyntään Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon ympäristönsuojelun ympäristönsuojelu- ja maa-ainestaksoihin.

Taksan kohdat:

- Ympäristönsuojelun taksat: kohta 6 b

Kiinteä tai tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhatin, jonka toiminta-aika on vähintään 50 päivää.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Päätös toimitetaan hakijalle.

Jäljennös päätöksestä

Päätös lähetetään tiedoksi Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Kemijärven kaupungille ja Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon terveydensuojeluviranomaiselle.

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan muistutuksen jättäneille ja hakemuksen tiedottamisen yhteydessä kuulluille asianosaisille.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Päätöksestä kuulutetaan Kemijärven kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin nettisivuilla. Ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Koillis-Lappi lehdessä. Päätös on lisäksi nähtävissä Sallan kunnan teknisellä osastolla liitteineen.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen julkipanosta julkipanopäivää lukuun ottamatta

LIITTEET

Valitusosoitus